



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 225 /2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

155/2008. (XII. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület panaszos¹ debreceni lakos 2008. szeptember 24-én előterjesztett panaszát a 2008. december 17-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes, testületi tag és dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – tartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv, a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság, vezetőjéhez.

A Testület megállapításai szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mert az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (2) bekezdése szerint, a panasz áttételéről döntött. A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2008. március 15-én 10,30 órakor a tulajdonát képező XXX-000 forgalmi rendszámú gépkocsival közlekedett Debrecenben a Csapó utcán, a Burgundia utca felől a Kossuth tér irányába.

Gyermeke a Csapó utcában alatt lakik. A ház, a haladása irányából nézve az úttest ellentétes oldalán van, s mivel a környéken üres parkolóhely nem volt – általa elismerten – szabálytalanul áthajtott a záróvonalon és az úttest túloldalán nagyon rövid időre megállva, lányának az autóból egy csomagot kiadott.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyi adatait töröltük.

Ekkor az XX 00-00 forgalmi rendszámú rendőrségi gépkocsi állt meg a túloldalon és a lehúzott ablakon keresztül a járművet vezető hadnagy figyelmeztette a szabálytalanságra.

A panaszos elnézést kért, majd a rendőrségi gépkocsi elhaladt a Kossuth tér felé.

Ez után a gépkocsival visszasorolt az utca menetirány szerinti jobb oldalára, ismét a záróvonal átlépésével. Ekkor az említett rendőrségi gépkocsi megkülönböztető jelzést használva megállásra szólította fel, ennek a panaszos eleget tett és a parkolók foglaltsága miatt az úttesten állt meg, bekapcsolva a gépkocsi vészvillogóját.

A rendőrségi gépjárműből kilépő B. B. (azonosító száma: XXXXX) rendőr közölte vele, hogy szabálysértést követett el a záróvonal átlépésével. Kérdezte, hogy a kiszabni kívánt 20.000 Ft helyszíni bírságot és az 1 büntető pontot elfogadja-e? A szabálysértő ezt elfogadta, a kitöltött iratokat a rendőrtől átvette. A rendőrségi gépkocsiból kiszállt egy harmadik rendőr is, aki az intézkedés során elment a Csapó utca egy másik szakaszára, és ott egy kordonszolgálatra beosztott rendőrrel kezdett beszélgetni.

Az intézkedés befejezése után a panaszos visszaült a kocsijába, kikapcsolta a vészvillogót és elindult a Dósa Nándor tér felé. Mintegy 50 métert haladt, amikor a már említett, kordonszolgálati feladatot ellátó rendőr megállj jelzést adott. Vele volt a korábban már ugyancsak említett harmadik rendőr is.

A rendőr közölte, hogy szabálysértést követett el, mert amikor elindult, nem használt irányjelzőt, elé vágott egy mögötte jövő autónak. Ismét helyszíni bírságot akartak vele szemben kiszabni, de azt nem fogadta el, mert szerinte erre a második intézkedésre mondvacsinált okból diszkriminatív jelleggel, visszaélés-szerűen került sor. Ennek, sőt felháborodásának hangot is adott. A rendőr közölte, hogy a szabálysértés miatt ellene feljelentést tesz.

A panaszos azt találta megalázónak, hogy a mondvacsinált okra hivatkozással történt intézkedésre több ember előtt megalázó módon került sor.

Megjegyezte még, hogy a másodiknak nevezett intézkedés során a már említett rendszámú rendőrségi gépjármű, megkülönböztető jelzést indokolatlanul használva, a záróvonalat átlépve, majd részben a gyalogátkelőhelyen leparkolva közlekedett, s ilyen módon a korábban bírságot kiszabó rendőrök maguk is szabálysértéseket követtek el.

Kérte a rendőrkapitányság vezetőjét, hogy az intézkedés jog- és szakszerűségét vizsgálta ki.

II.

A panaszos ellen még 2008. március 15-én B. B. r. törzsőrmester tett feljelentést szabálysértési ügyben (a jelentést aláírta: N. I. L. r. százados. őrsparancsnok, J. Á. r. zászlós, és T. P. r. törzsőrmester is).

A feljelentés tartalma lényegében megegyezik a panaszos levelében írtakkal, addig amíg a rendőrök az újabb szabálysértés miatt meg nem állították. A feljelentésben írtak szerint is a panaszos tagadta az újabb szabálysértés elkövetését, majd kiszállt az autójából és a forgalmas úttest közepén fényképfelvételeket készített a saját járművéről, illetve a szolgálati gépkocsiról. B. r. törzsőrmester figyelmeztette, hogy az úttesten való tartózkodással gyalogos szabálysértést követ el és ezt rögzíteni fogja feljelentésében. Ez után a szabálysértőt ellenőrizte az eltiltási és körözési nyilvántartásban, majd útjára bocsátotta. Ezt követően a még a helyszínen tartózkodó

Suzuki személygépkocsi vezetőjét U.P. debreceni lakost kérdezte ki, aki megerősítette, hogy a korábban igazoltatott terepjáró irányjelzés nélkül vágott be elé, úgy, hogy nem adott neki elsőbbséget, ezért őt fékezésre és irányváltoztatásra kényszerítette.

A Debreceni Rendőrkapitányság vezetője 2008. március 28-án kelt levelében, a 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 29. §-ának (3) bek. b.) pontja alapján értesítést küldött a panaszosnak arról, hogy a rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálása céljából 2008. március 26-án az Rtv. 93/B. §-ának (1) bekezdése alapján közigazgatási hatósági eljárás indult. Tájékoztatta, hogy az irányadó ügyintézési határidő 30 nap.

Tájékoztatta továbbá, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése, illetve a 93. §-ának (1) bekezdése alapján az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül kérheti, hogy a panaszát a Független Rendészeti Panasztestület által lefolytatott vizsgálat után az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

Az értesítés ezután részletesen tartalmazza a címzett további jogait és eljárásbeli lehetőségeit. Végül arról tájékoztatja; ha nem kéri, hogy a panaszát az országos rendőrfőkapitány bírálja el, a kivizsgálás keretében tanukénti meghallgatáson megjelenésre kötelezi az ügyben intézkedő rendőröket 2008. április 11-ére. Egyben közli, hogy a meghallgatásokon a panaszos is jelen lehet, de távolmaradása nem akadályozza az eljárási cselekmények lefolytatását.

A panaszos 2008. április 9-én kelt válaszelevelében kérte a rendőrkapitányság vezetőjétől, hogy a rendőri intézkedés elleni panaszát további elbírálás végett a Független Rendészeti Panasztestülethez szíveskedjék eljuttatni.

A Debreceni Rendőrkapitányság vezetője 2008. április 14-én kelt újabb értesítésében arról adott tájékoztatást, hogy a korábban küldött értesítésük második bekezdése téves hivatkozást és emiatt téves felvilágosítást tartalmaz. A jogellenes hivatkozás miatt az értesítés ezen része hatálytalan.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint, akinek a rendőri intézkedés alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Független Rendészeti Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A kapitányságvezető szerint a panaszos eredetileg a Debreceni Rendőrkapitánysághoz nyújtott be panaszt, a választása tehát úgy értelmezendő, hogy azt az eljárást jelenleg folytató rendőrhatalóság bírálja el. Az eljárás megindult, ezért a törvény megelőzésre vonatkozó szabályai szerint a Debreceni Rendőrkapitányság jogosult, illetve kötelezett az eljárás lefolytatására, illetve a döntés meghozatalára.

A jogszabály nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy az ügyfél meggondolhatja magát és kérheti, hogy más hatóság elé utalják az ügyét. Közölte, hogy a rendőrök meghallgatására április 21-én kerül sor.

A Debreceni Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán 2008. április 21-én meghallgatták B. B. r. törzsőrmestert, J. I. r. zászlóst és N. I. L. r. századost. A meghallgatásokról jegyzőkönyvek készültek. A rendőrök egybehangzóan adták elő a

jelentésben már leírt eseményeket. T. P. r. törzsőrmester meghallgatása tartós betegsége miatt nem volt lehetséges.

A Debreceni Rendőrkapitányság vezetője 341-623/16/2008. „RP” számú, 2008. április 24-én kelt határozatával a panaszos rendőri intézkedés ellen tett panaszát a Ket. 71. §-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel az Rtv. 93/B. §-ának (1) bekezdésére, elutasította. Egyben tájékoztatta a fellebbezési lehetőségről.

Az indokolási részben, a már ismert előzmények részletezése után megállapította, hogy a rendőrök intézkedésüket a jogszabályokban és belső normákban meghatározottak szerint folytatták le, ennek során az eljárást a napszaknak megfelelő köszönéssel és bemutatkozással kezdték, továbbá közölték rendfokozatukat, jelvéyszámukat, valamint az intézkedés célját.

Ez után annak felsorolása következik, hogy a panaszos, mint gépjárművezető hány esetben szegte meg a KRESZ szabályait, hivatkozva a vonatkozó jogszabályhelyekre, nevesítve az így megvalósított szabálysértéseket az ezekről szóló jogszabályok alapján.

A panaszosnak arra a megjegyzésére, miszerint a rendőrök az intézkedés során indokolatlanul alkalmaztak hang- és fényjelzést, illetőleg megszegték a KRESZ szabályait, az indokolásban úgy reagál a rendőrkapitány, hogy a rendőrségi szolgálati gépjármű megkülönböztető jelzésének használatára a KRESZ 49. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján került sor és az megfelelt az előírásoknak.

Összegezőképpen megállapítja, hogy az intézkedő rendőrök részéről mulasztás, jog- vagy szakszerűtlen intézkedés nem történt, a hatályos jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően, jog- és szakszerűen jártak el.

A panaszos 2008. június 9-én fellebbezéssel élt a határozat ellen, egyben igazolási kérelmet nyújtott be, mely szerint a határozatot 2008. május 5-én vette kézhez, de éppen május 5-étől, június 5-ig hosszan tartó betegség miatt orvosi gyógykezelés alatt állt és a fellebbezést korábban nem tudta előterjeszteni. A fellebbezésben egyébként alapvetően azt kifogásolta, hogy az általa másodiknak nevezett szabálysértés ügyében nem kapott tájékoztatást arról, hogy annak további elintézési módja mi lesz, a határozat meg sem említi a panasznak ezt a részét. Ezért megismétli, hogy a második rendőri intézkedésre semmilyen okot nem adott és az intézkedés diszkriminatív jellegű volt. Kérte a határozat megváltoztatását és azt, hogy fellebbezésének adjanak helyt.

A Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság vezetője 340-623/50-4/2008. Rp. számú, 2008. augusztus 22-én kelt, a fellebbezés elbírálásáról szóló határozatával a Debreceni Rendőrkapitányság már hivatkozott határozatát a Ket. 105. §-ának (1) bekezdése, valamint a 121. §-ának (1) bekezdés b.) pontja alapján megsemmisítette és az első fokon eljáró szervet az ügynek a Független Rendészeti Panasztestülethez történő áttételére utasította.

A határozat a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően tartalmazza a panaszos jogait, jogorvoslati lehetőségét.

A határozat indokolása a már ismert előzményi adatok után a következőket tartalmazza. A főkapitány megvizsgálta a fellebbezést, valamint az ügyben keletkezett

iratokat és megállapította, hogy az elsőfokú szerv helytelenül járt el, amikor az ügyfél joghatályos nyilatkozata alapján nem intézkedett a panasz áttételére. Az első alkalommal kiküldött értesítés helyesen tartalmazta a Testületi eljárás kérésének lehetőségéről szóló tájékoztatást, és az ügyfél ez irányú nyilatkozatát követően már nem a Debreceni Rendőrkapitányság a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv, kizárólag a Testület folytathatta volna le az eljárást.

Mindezekre, valamint a Ket. semmisségre vonatkozó 121. §-ának (1) bekezdés b) pontjára tekintettel határozott a megsemmisítésről és az áttételről.

Végül közölte, hogy a határozat nem érinti a panasznak, illetve a fellebbezésnek az ügyfél, valamint az intézkedő rendőr által esetlegesen megvalósított közlekedési szabálysértések megtörténtével kapcsolatos részeit, mert azok elbírálására külön eljárás keretében kerül sor.

A Debreceni Rendőrkapitányság vezetője a főkapitányi határozat rendelkezése alapján 2008. augusztus 29-én kelt végzésével a panasz kivizsgálására elrendelt eljárást, a keletkezett iratoknak a Független Rendészeti Panasztestületnek történő áttétele mellett felfüggesztette.

A Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság a panaszt és a keletkezett iratokat az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára útján a Független Rendészeti Panasztestülethez eljuttatta, ahol azt 2008. szeptember 24-én iktatták.

A Testület maga is vizsgálta a panasz esetleges elkésettségének kérdését. Álláspontja szerint helyénvaló volt, hogy a Debreceni Rendőrkapitányság vezetője 2008. március 28-án kelt levelében tájékoztatta a panaszost a Független Rendészeti Panasztestület által folytatható vizsgálat lehetőségéről. A panaszos 8 napon belül válaszolva a panasznak a Testülethez való továbbítását kérte.

A rendőrkapitányság vezetője április 9-én kelt újabb levelében arról tájékoztatta a panaszost, hogy az eredeti értesítésben írtak téves hivatkozást, és így téves tájékoztatást tartalmaztak, ugyanis az eljárás már megindult, nincs lehetőség arra, hogy az ügyfél meggondolja magát, és más hatóság (szerv) elé kérhesse utalni az ügyét.

A Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője fellebbezés nyomán hozott határozatában az első fokon eljáró szervet az ügynek a Testülethez történő áttételére utasította, mert álláspontja szerint, az első értesítés helyénvalóan tartalmazta a panasztestületi eljárás kérésének lehetőségéről szóló tájékoztatást.

A Testület elfogadja azt az álláspontot, hogy az első értesítés és a főkapitányi döntés a helytálló. A Független Rendészeti Panasztestület viszonylag új intézmény volt a panasz benyújtásakor (2008. március 19.), a felvilágosítás tehát indokoltnak és szükségesnek ítéltető. A panasz ezért elkésettnak nem tekinthető.

III.

A Debreceni Rendőr-főkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya, mint szabálysértési hatóság a rendőri feljelentés alapján 342-2368/2008. szabs. számon az eljárást lefolytatta és határozatában a panaszost különböző szabálysértések elkövetése miatt

80.000 Ft pénzbüntetéssel sújtotta, valamint 3 hónap időtartamra a gépjárművezetéstől eltiltotta.

Az Igazgatásrendészeti Osztály vezetője a fenti számú szabálysértési ügyben keletkezett összes iratot 2008. augusztus 21-én megküldte a Debreceni Városi Bíróságnak az eljárás alá vont személy kifogásának elbírálása végett. A Testület a szabálysértési iratokat nem ismerhette meg, mert az iratokat előbb küldték meg a bírósághoz, mint ahogy a panasz beérkezett volna.

IV.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV. V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. fenti rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség...),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés...),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás...),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Jelen ügyben a panaszos azt állítja, hogy az általa másodiknak nevezett intézkedésre mondvacsínált okokból, diszkriminatív jelleggel, visszaélészerűen került sor, a rendőrök fellépése mélységesen felháborította, hiszen nem adott okot újabb rendőri intézkedésre, arra pedig végképp nem, hogy az intézkedésre több ember előtt, ilyen megalázó módon kerüljön sor.

Végül megjegyezte, hogy a második intézkedés során a rendőrségi gépjármű megkülönböztető fényjelzést indokolatlanul használva, a záróvonalat átlépve, majd részben a gyalogátkelőhelyen leparkolva közlekedett, amely nem arra enged következtetni, hogy a korábban bírságot kiszabó rendőrök élen járnak a közlekedési szabályok maradéktalan betartásában.

Tény, hogy a panaszos a megállási tilalomra vonatkozó KRESZ szabályt megsértette és ezért figyelmeztetésben részesítették, majd hogy a záróvonalat a tilalom ellenére átlépte, s emiatt 20.000 Ft helyszíni bírsággal büntették.

A Testület megállapította, hogy a további intézkedésekre nem mondvacsinált okból, hanem azért került sor, mert újabb szabálysértéseket követett el, megsértette azt a rendelkezést, miszerint az úttest széléről elinduló ... jármű vezetőjének, az úttesten haladó járművek ... részére elsőbbséget kell adni, illetve azt, hogy az elindulást ... irányjelzéssel jelezni kell. A megállapítást alátámasztja a több rendőr által tett feljelentés, és a panaszos mögött közlekedő tanú állítása is. Egyébként a szabálysértési ügy érdemében a Testületnek nincs hatásköre eljárni.

A közúti közlekedés és az annak szerves részét képező közúti ellenőrzés, valamint az ezzel kapcsolatos rendőri intézkedés természetesen a nyilvánosság előtt történik. A közúti közlekedésben részt vevő, a részvétel tényével vállalja ezt a nyilvánosságot. A panaszos tehát nem hivatkozhat alappal arra, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök eljárása a nyilvánosság miatt volt számára megalázó.

Az iratokban diszkriminációra utaló adat nem szerepel, ellenkezőleg, megállapítható, hogy az intézkedésre minden esetben alapos okkal került sor, majd a büntetések kiszabása során észlelhető a rendőröknek a fokozatosság elvének betartására való törekvése.

A fentiek alapján a Testület a rendelkező részben írtak szerint foglalt állást.

A Testület megítélése szerint indokolt, hogy a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a panaszügyek egységes kezelése érdekében intézkedjen.

Budapest, 2008. december 10.

Dr. Kaltenbach Jenő sk.

elnök,

előadó testület tag

Dr. Féja András sk.

testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra sk.

testületi tag